

w zakresie wskazanym przez organ kierujący na badanie wraz z uzasadnieniem,

- 8) wskazanie zakładu lecznictwa odwykowego, do którego w razie stwierdzenia uzależnienia od alkoholu osoba badana powinna być skierowana na leczenie,
- 9) podpis przeprowadzającego badanie.

2. Jeżeli osoba, wobec której zarządzono badanie, odmawia poddania się temu badaniu lub w inny sposób utrudnia jego przeprowadzenie, biegły ogranicza swoje czynności do możliwych w tej sytuacji, czyniąc o tym wzmiankę w opinii.

3. Biegły przeprowadza badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w zakładzie społecznym służby zdrowia.

§ 4. Jeżeli badanie nie może być wykonane w terminie wskazanym przez sąd, biegły występuje do sądu, który zarządził badanie, o wyznaczenie nowego terminu.

§ 5. Badania zarządzone przez sąd są prowadzone w zakresie niezbędnym do wydania opinii, z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230) i innych obowiązujących w tym zakresie przepisów.

§ 6. 1. Obserwację osoby w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przeprowadza się w stacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego lub innym stacjonarnym zakładzie społecznym służby zdrowia, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu tej osoby.

2. W razie potrzeby uzyskania opinii lekarza innej specjalności albo przeprowadzenia badań pomocniczych lub diagnostycznych w zakresie nie dotyczącym oceny w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, zakład leczniczy kieruje oddanego pod obserwację, za zgodą sądu, który

zarządził dokonanie obserwacji, do właściwego zakładu leczniczego. Zakład ten jest obowiązany niezwłocznie przeprowadzić żądane badania.

§ 7. 1. W razie gdy osoba poddana obserwacji w zakładzie leczniczym odmawia poddania się niezbędnym badaniom lub w inny sposób utrudnia ich przeprowadzenie, zakład leczniczy niezwłocznie zawiadamia o tym sąd, który zarządził obserwację.

2. Jeżeli przeprowadzenie badania stwarza niebezpieczeństwo dla zdrowia badanego lub powstaną okoliczności, które mogą zniekształcić wyniki badań, prowadzący badanie ogranicza swoje czynności do możliwych w tej sytuacji, czyniąc odpowiednią wzmiankę w opinii.

§ 8. 1. Zakład leczniczy przeprowadzający obserwację wydaje opinię lekarską, która powinna zawierać sprawozdanie z dokonanych czynności i spostrzeżeń.

2. Przepisy § 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 9. Przepisy § 3—8 stosuje się odpowiednio do badań przeprowadzanych przez biegłych na podstawie skierowań komisji do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi.

§ 10. Zakłady społeczne służby zdrowia oraz inne organy i instytucje są obowiązane na żądanie biegłego lub zakładu leczniczego przeprowadzającego obserwację do udostępniania im dokumentacji dotyczącej osoby badanej w zakresie niezbędnym do wydania opinii.

§ 11. Biegłym powołanym przez komisje do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi przysługuje wynagrodzenie na zasadach określonych w przepisach o wynagrodzeniu za czynności biegłych w postępowaniu sądowym.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 13 maja 1983 r.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *T. Szelachowski*

117

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 6 maja 1983 r.

w sprawie warunków i sposobu dokonywania badań na zawartość alkoholu w organizmie.

Na podstawie art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki i sposób dokonywania badań koniecznych do ustalenia zawartości alkoholu w organizmie:

- 1) osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia w stanie po spożyciu alkoholu,
- 2) pracowników nie dopuszczonych do pracy z powodu uzasadnionego podejrzenia, że stawili się do pracy

po spożyciu alkoholu albo spożywali alkohol w czasie pracy.

§ 2. Badania, o których mowa w § 1, mogą obejmować:

- 1) badanie wydychanego powietrza,
- 2) badanie krwi,
- 3) badanie moczu.

§ 3. 1. Badaniom mogą być poddane osoby wymienione w § 1 pkt 1 na żądanie organu właściwego do prowadzenia śledztwa, dochodzenia lub postępowania w spra-

wach o wykroczenia, sądu albo kolegium do spraw wykroczeń.

2. Badanie pracownika, o którym mowa w § 1 pkt 2, przeprowadza się na jego żądanie.

3. O przeprowadzeniu wszystkich lub niektórych badań określonych w § 2 decyduje organ właściwy do prowadzenia śledztwa, dochodzenia lub postępowania w sprawach o wykroczenia, sąd lub kolegium do spraw wykroczeń bądź pracownik żądający przeprowadzenia badania.

4. W miarę możliwości badanie wydychanego powietrza powinno być przeprowadzone przed innymi badaniami na zawartość alkoholu w organizmie.

§ 4. 1. Badanie wydychanego powietrza przeprowadza się za pomocą probierza trzeźwości przez przedmuchiwanie go przez osobę poddaną badaniu. Pracownik, o którym mowa w § 1 pkt 2, może żądać przeprowadzenia badania w obecności osoby trzeciej.

2. Badanie może przeprowadzać organ, o którym mowa w § 3 ust. 1, zakłady społeczne służby zdrowia oraz osoby upoważnione przez kierownika zakładu pracy.

3. Z przebiegu badania sporządza się protokół. W protokole należy opisać objawy lub okoliczności uzasadniające przeprowadzenie badania.

§ 5. 1. Badanie krwi polega na przeprowadzeniu analizy krwi pobranej z żyły osoby poddanej badaniu metodą chromatografii gazowej lub metodą enzymatyczną albo mikrometodą Widmarka.

2. Krew na badanie pobiera się w ilości około 5 cm³ z zachowaniem następujących warunków:

- 1), do pobrania krwi powinien być używany sprzęt jednorazowego użytku, a w razie jego braku — inny sprzęt prawidłowo wyjałowiony,
- 2) do naczynia, do którego pobiera się krew, nie wolno dodawać jakichkolwiek substancji,
- 3) do dezynfekcji skóry należy używać jedynie wodnego roztworu rivanolu lub sublimatu.

3. Do pobrania krwi do badań obowiązany jest lekarz lub na jego zlecenie pracownik medyczny zakładu społecznego służby zdrowia lub izby wytrzeźwień, a jeżeli badanie dotyczy żołnierza w czynnej służbie wojskowej albo osoby zatrudnionej w jednostce wojskowej lub jednostce resortu spraw wewnętrznych — także lekarz bądź inny pracownik medyczny wojskowej służby zdrowia lub służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

4. Pobranie krwi może również nastąpić poza zakładami określonymi w ust. 3, pod warunkiem że krew będzie pobrana przez lekarza.

5. W razie powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że pobranie krwi spowoduje zagrożenie życia lub zdrowia, decyzję o dokonaniu zabiegu podejmuje lekarz.

6. W razie odmowy osoby, o której mowa w § 1 pkt 1, poddania się zabiegowi pobrania krwi należy przystąpić do pobrania krwi mimo braku zgody tej osoby, o czym należy ją uprzedzić.

7. W razie niepobrania krwi z przyczyn wymienionych w ust. 5 lub utrudnienia pobrania krwi przez badanego należy o tym zamieścić wzmiankę w protokole.

8. O pobraniu krwi bądź odstąpieniu od pobrania sporządza się protokół.

§ 6. 1. Badanie moczu polega na przeprowadzeniu badania metodą chromatografii gazowej lub metodą enzymatyczną albo mikrometodą Widmarka zawartości alkoholu w moczu osoby poddanej badaniu.

2. Przepisy § 5 ust. 3—8 stosuje się odpowiednio.

§ 7. 1. Badania chemiczne krwi i moczu wykonują:

- 1) laboratoria (pracownie, zakłady) analityczne wyznaczone przez terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego na wniosek sądu albo organów właściwych do prowadzenia śledztwa lub dochodzenia,
- 2) Instytut Ekspertyz Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości i wydziały kryminalistyki komend wojewódzkich Milicji Obywatelskiej,
- 3) zakłady medycyny sądowej lub inne zakłady akademii medycznych — na podstawie umowy zawartej z organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości albo zakładami pracy.

2. Krew i mocz do badań dostarczają do jednostek, o których mowa w ust. 1, organy prowadzące śledztwo, dochodzenie lub postępowanie w sprawach o wykroczenia, a w razie pobrania krwi i moczu do badań na terenie zakładu pracy — zakład pracy.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli badanie ma przeprowadzać laboratorium zakładu społecznego służby zdrowia, w którym pobrano krew i mocz do badania.

4. Krew i mocz należy dostarczyć do laboratorium niezwłocznie. Naczynia zawierające krew lub mocz do badania powinny być oznaczone w sposób zapewniający niewątpliwe ustalenie tożsamości osoby, od której zostały pobrane, oraz wykluczający zmianę ich zawartości w czasie przesyłki.

5. Do czasu rozpoczęcia badania pobrane krew i mocz należy przechowywać w temperaturze możliwie niskiej, nie niższej jednak niż 0°C.

§ 8. Kierownik zakładu pracy jest obowiązany na żądanie pracownika zapewnić przeprowadzenie badań, o których mowa w § 2.

§ 9. 1. Pobieranie materiału do badań przez zakłady społeczne służby zdrowia, zakłady wojskowej służby zdrowia, służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz izby wytrzeźwień jest nieodpłatne.

2. Jednostki określone w § 7 ust. 1 pkt 1 i 2 nie pobierają opłat za wykonanie badania krwi lub moczu, z wyjątkiem badań zleconych przez zakład pracy. Jednostki te przekazują organowi lub zakładowi pracy, który zlecił przeprowadzenie badania krwi lub moczu, wyniki badań oraz wykaz należności za wykonanie badania według obowiązujących stawek.

3. Koszty związane z badaniami krwi i moczu przeprowadzonymi na żądanie pracownika ponosi zakład pracy. W razie dodatniego wyniku badania zakład pracy kosztami związanymi z badaniami obciąża pracownika.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 25 lipca 1961 r. w sprawie badań na zawartość alkoholu w organizmie osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa w stanie nietrzeźwości (Dz. U. z 1961 r. Nr 39, poz. 201 i z 1962 r. Nr 59, poz. 288).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 13 maja 1983 r.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *T. Szelachowski*

118

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO I USŁUG

z dnia 6 maja 1983 r.

w sprawie zasad ustalania cen napojów alkoholowych oraz trybu rozliczeń przedsiębiorstw gastronomicznych.

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W zakładach i punktach gastronomicznych ceny sprzedażne napojów alkoholowych ustala się przez powiększenie ceny detalicznej o narzut nie wyższy niż 25%, obejmujący koszty sprzedaży, zysk i podatek obrotowy obliczony od obrotu osiągniętego ze sprzedaży napojów alkoholowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Wysokość narzutu, o którym mowa w ust. 1, ustala:

- 1) w jednostkach gospodarki uspołecznionej prowadzących działalność gastronomiczną — dyrektor przedsiębiorstwa (zarząd spółdzielni lub organizacji społecznej),
- 2) w jednostkach gospodarki nie uspołecznionej — prowadzący działalność gastronomiczną zarząd wojewódzki Zrzeszenia Prywatnego Handlu i Usług.
3. Ceny sprzedażne napojów alkoholowych w zakładach i punktach gastronomicznych wprowadza kierownik zakładu, kierując się zasadami określonymi w ust. 1 i 2.

4. Kontroli prawidłowości ustalania cen dokonuje właściwy organ administracji państwowej.

5. Ograniczenie wysokości narzutu, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy zakładów gastronomicznych określonych przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki. Wysokość narzutu dla tych zakładów i ceny sprzedażne ustala się i wprowadza według zasad określonych w ust. 2 i 3.

§ 2. 1. Wpływów ze sprzedaży napojów alkoholowych nie uwzględnia się przy ocenie działalności przedsiębiorstw prowadzących działalność gastronomiczną, jak również przy obliczaniu wskaźnika przyrostu wynagrodzeń wolnego od obciążeń na Fundusz Aktywizacji Zawodowej oraz przy ustalaniu indywidualnych wynagrodzeń, premii i nagród dla pracowników tych przedsiębiorstw.

2. Przedsiębiorstwa gastronomiczne prowadzą ewidencję zakupu i sprzedaży napojów alkoholowych w sposób pozwalający na okresowe rozliczenia wielkości zakupu i sprzedaży.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 13 maja 1983 r.

Minister Handlu Wewnętrznego i Usług: w z. *E. Szymański*

119

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO I USŁUG

z dnia 6 maja 1983 r.

w sprawie szczegółowych zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz trybu wydawania zezwoleń na sprzedaż tych napojów.

Na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230) zarządza się, co następuje:

działaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230) zarządza się, co następuje: